

Op weg door de scheg

Amsterdam, 6 januari 2026

Wandeling door de natuur en geschiedenis van de Kadoelerscheg

Deze aanvullende routebeschrijving hoort bij de routekaart. Meer info: kadoelerscheg.nl/wandelingen

'Op weg door de scheg' is een wandelroute die u vertelt over de natuur (ecologie) en de geschiedenis (cultuurhistorie) van de Kadoelerscheg; het groene gebied tussen westelijk Waterland en het IJ. Tijdens het wandelen komt u langs paaltjes met QR-codes. Als u die op uw telefoon scant, krijgt u informatie over planten, dieren en andere natuur op die plek.

De hele **wandeling A** van ongeveer **10 kilometer** loopt als het ware langs de grenzen van de scheg. Deze lange wandeling is ook te splitsen in twee wandelingen, **wandeling B** van circa **6 km** en **wandeling C**, die ruim **7 km** meet. Deze korte wandelingen lopen beide ook door het midden van de scheg, over de Kadoelenweg.

Als U kiest voor **wandeling B** dan loopt u in het **westelijk deel** van de Kadoelerscheg.

Als U kiest voor de **wandeling C** dan loopt u in het **oostelijk deel** van de Kadoelerscheg.

De beschrijvingen van de wandelingen B en C zijn apart uitgewerkt.

Bij deze kortere wandelingen doet u naast een aantal van de in de lange wandeling aangegeven QR-paaltjes ook **Volkstuincomplex De Bongerd** aan, dat de hoogst mogelijke waardering voor ecologisch beheer heeft ontvangen van de Vereniging van Volkstuinen.

De lange wandeling A en korte wandeling B beginnen op de Appelweg.

U kunt dit startpunt op de volgende manieren bereiken:

- met het OV: bus 36 halte Appelweg of bus 35 halte Molenwijk.
- met de fiets: er zijn fietsparkeerplekken aanwezig
- met de auto: parkeren op het Perenpad

Wandeling C begint op het Kadoelenpad.

U kunt het startpunt bereiken

- met het OV: bus 111 en bus 119
- met de fiets: er zijn fietsparkeerplekken bij het Kadoelenpad bij de aansluiting op de parkeerplaats voor het tennispark
- met de auto: parkeren bij het Volkstuinpark De Bongerd aan het Kadoelenpad.

NB De wandelingen sluiten op een aantal punten aan bij wandelingen uit het Wandelnet.

Dit zijn:

- Luijendijkwandeling -geel- 7,16 km
- Waterlandse zeedijkwandeling -zwart- een lijnwandeling van 10,38 km
- Wilmkebrekwandeling -blauw- 6,62 km
- Buikslootwandeling -groen- 11,13 km

Wandeling A, lange route, ca 10 km

1. Startpunt: Appelweg tegenover Perenpad, picknicktafels op pleintje tussen containerwoningen

QR-paaltje – Harder

Zie het niveauverschil tussen de polder waarin Tuindorp Oostzaan is gebouwd en Zijkanaal I als rest van het vroegere oerIJ.

Zijkanaal I is, in tegenstelling tot wat de naam doet vermoeden, geen kanaal. Het is een restant van het Oer-IJ, nu begrensd door de polder waarin Tuindorp Oostzaan is gebouwd en de oude Noorder IJ- en Zeedijk, die hier Oostzanerdijk en Landsmeerderdijk heet. Het water in het Zijkanaal I is brak, het is een zijkanaal van het IJ waarvan het water ook brak is. De enige barriere tussen dit water en de Noordzee wordt gevormd door de sluizen bij IJmuiden. Het water heeft een hoger zoutgehalte dan het riviertje Het Twiske (waar U verderop langskomt) waarvan het water overigens ook niet helemaal zoet is.

2. Met je rug naar het kanaal: loop naar rechts over de Appelweg richting de Molenwijk, dat is langs de kop van het kanaal en sla rechtsaf de Oostzanerdijk op. Volg de Oostzanerdijk tot de afslag Zuideinde. Op de Hoek Oostzanerdijk/Zuideinde bij twee andere informatieborden staat

QR-paaltje – Muurvaren

Hier kruist het Zuideinde de historische waterloop Het Twiske, dit riviertje staat al op kaarten uit de 11e eeuw.

Vroeger heeft hier een overhaal en later een sluis in de Oostzanerdijk gezeten waardoor er scheepvaartverkeer mogelijk was tussen het IJ en Het Twiske. Oostzaan anno 1306 was een belangrijke zeevarende gemeenschap.

Langs het Twiske stonden onder meer traankokerijen.

Informatie over de Waterlandse Zeedijk staat op een van de grote informatieborden.

3. Sla linksaf het Zuideinde op.

Over de brug ligt links een woonhuis uit 1745. Alle dorpen in dit deel van NoordHolland hebben een Noordeinde en een Zuideinde, omdat ze gelegen zijn aan de vaarten, de veenkanaaltjes, die noord-zuid gegraven zijn.

4. Volg het Zuideinde tot het Jacob Groenplantsoen en sla rechtaf. Loop het Jacob Groenplantsoen op tot aan het water. Soms staat er zoveel riet dat je het water van het Twiske niet ziet. Hier staat

QR-paaltje – Gewone dwergvleermuis

Het Jacob Groenplantsoen is in de jaren '90 gebouwd op wat in de volksmond heette 'Landje Keizer'. In tegenstelling tot de grond onder de naastgelegen nieuwbouwwijk Twiske Zuid is de grond hier niet vervuild. Het landje was tot aan de bestemming voor woningbouw in gebruik als schapenwei. De bebouwing eindigt in een buurtpluktuin aan de oever van Het Twiske.

5. Loop terug, verlaat het Jacob Groenplantsoen, en sla rechtsaf het Zuideinde op. Vervolg de weg over het Zuideinde tot de eerste straat rechts, de Hendrik Soeteboomstraat.

6. Sla rechtsaf de Hendrik Soeteboomstraat in tot de eerste straat links, de Cornelis Roosstraat.

Het stratenverloop volgt in dit voormalig deel van de gemeente Oostzaan nog het beloop van het oude slagenlandschap, gevormd door de smalle kavels in het voormalig veengebied.

7. Ga bij de eerste straat linksaf, de Cornelis Roosstraat in. Aan Uw linkerhand ligt een vijver, rechts loopt een sloot tussen de bebouwing.

Dit zijn restanten van de oude kavelsloten. Vroeger was het hele veenlandschap doorsneden met sloten. Dit zie je op de oude kaarten van het veengebied.

8. Loop de Cornelis Roosstraat uit tot de Adriaan Loosjesstraat. Sla rechtsaf de Adriaan Loosjesstraat in en steek de brug over. Hier kruist de weg het riviertje Het Twiske.

Het Twiske vormde in het verleden (en buiten de Ring A 10 nog steeds) de grens tussen de gemeenten Oostzaan en Landsmeer (zie de kaart anno 1326; eerste kaartbeeld 1288).

In een verder verleden lag hier de grens tussen de heerlijkheid Kennemerland en Waterland.

Kijkend vanaf de brug in de richting van de Ring A10 zijn op de linkeroever de eilanden te zien die zijn aangelegd bij de bouw van nieuwbouwwijk Twiske Oost. Die eilanden zijn aangelegd om de ecologische structuur langs Het Twiske te versterken.

De rechteroever bestaat uit een rietkraag en bloemrijk grasland. Deze oever is beschermd.

9. Loop tot over de brug, links ziet U de Diatomeestraat. Op de hoek Adriaan Loosjesstraat/ Diatomeestraat tussen 2 betonnen paaltjes bij het fietsroute-infopunt staat

QR-paaltje – Riet

10. Sla linksaf de Diatomeestraat in, de weg buigt naar rechts en heet dan de Cosmariumstraat.

De Diatomeestraat is gebouwd op de vroegere Luijendijk (uit 1598). Deze dijk moest voorkomen dat het achterliggend veengebied te vaak onderliep.

Bij de bocht naar rechts ziet u een soort insteekhaventje. Dit haventje is de aansluiting tussen Het Twiske en de Marssloot.

11. Volg de Cosmariumstraat tot het kruispunt met het fietspad, bij de Halteriastraat. Op de hoek Cosmariumstraat/Halteriastraat staat

QR-paaltje – Korstmos op gewone es

12. Ga hier linksaf en loop het voetpad op, richting Recreatiegebied Het Twiske en volg de bordjes Twiske over voet- of fietspad tot het viaduct A10. Aan het pad bij de lantaarnpaal voor de A10 staat

QR-paaltje: Gewone pad

Bij Koninklijk Besluit is afgedwongen dat deze onderdoorgang van de ring A10 als ecologische verbinding tussen het veenweidegebied van Waterland en het stedelijk gebied zou worden ingericht. Dit heeft aan de stadskant geresulteerd in de aanleg van de eerdergenoemde eilanden en onder de brug de aanleg van een passage voor amfibieën.

13. Loop een stukje terug tot de brug, volg het fietspad naar links parallel aan de busbaan en sla weer linksaf de Pieter A. Van Heijningenstraat in. Ga aan het eind naar rechts, de Gebroeders A. en B. Wolfswinkelweg. Volg deze weg, de weg buigt naar rechts en heet dan de Abraham de Haanstraat.

De Wolfswinkelweg loopt langs de Vaartsloot. Deze oorspronkelijke sloot uit het slagenlandschap is bij de aanleg van de Ring A10 grotendeels behouden gebleven. Bij de aansluiting van wegen bij Landsmeer is de sloot vergraven. De Marssloot en de Vaartsloot zijn de enige in het stedelijk landschap nog herkenbare elementen uit het oorspronkelijk veengebied.

14. Vervolg de wandeling langs de Abraham de Haanstraat, steek de busbaan en vervolgens de Thomas Prinslaan over, volg het voetpad nog steeds rechtdoor over de dam in de Marslsloot.

15. Sla na het water linksaf en loop langs de buurttuin, de buurtkamer Kadoelen en het kindercentrum. Ga linksaf en bij het watertappunt en afvalbak op de Nathan F. Israelweg staat

QR-paaltje – Landkaartje

16. Loop, met de rug naar het QR-paaltje, een stukje terug over de Nathan F. Israelweg en volg deze tot even voor het kruispunt. Vervolgens vóór deze kruising met de Stentorstraat, linksaf over het voetpad en meteen weer links het smalle voetpad op tussen een haag en woningen. Het pad volgt, met hoeken steeds naar links en naar rechts, de oever van de Marslsloot. Loop het pad helemaal uit.

Hoewel het een achterpad lijkt, loopt het pad aan de voorzijde van de woningen op dit deel van de Stentorstraat. De woningen hebben hier een overtuin, iets wat nog stamt uit de tijd dat dit gemeente Landsmeer was.

17. Aan het eind van het pad bent u aangekomen bij een kruispunt met de Kadoelenweg.

18. U gaat linksaf en loopt onder het viaduct onder de A10 door. U komt op het Zuideinde in Landsmeer. U volgt het Zuideinde tot de kruising. Daar steekt u met het fietspad de afrit/oprit naar de A10 over en slaat rechtsaf het Pieter Weerspad op, parallel aan de afrit/oprit van de A10.

19. U volgt het Pieter Weerspad, dat parallel aan de A10 loopt. U gaat rechtdoor bij de eerste fietspadenkruising, gaat een brug over en loopt door tot een T-kruising met ANWB-richtingaanwijzer 66960.

Hier kunt u goed zien hoe het landschap aan de stadskant van de Ring A10, het noordelijke deel van de Kadoelerscheg, er vroeger uitgezien heeft voor de A10 werd aangelegd. In het riet hoort en ziet u de rietzanger, de kleine karekiet, de cetti's zanger en soms een rietgors. In de weilanden en sloten ziet u grauwe ganzen, nijlganzen, meerkoeten en krakeenden, soms een fuut of dodaars. De fazant is hier ook te zien. In de lucht boerenzwaluwen, een enkele buizerd of kiekendief. Vroeger nestelden hier ook veel grutto's, Kieviten en tureluurs, maar die zijn bijna allemaal verdwenen doordat hier niet natuurvriendelijk wordt geboerd: er wordt vaak gemaaid, dus nesten van de weidevogels op de grond worden weggemaaid; er staat alleen raaigras, dus is er geen rijke insectenpopulatie; er wordt mest geïnjecteerd, dus het bodemleven is bijna verdwenen.

Er lopen wel hazen rond en soms kruist een hermelijn het pad.

20. U gaat hier bij de ANWB-richtingaanwijzer nr 66960 rechtsaf het Dorspad op, richting de A10 en volgt dit pad over twee bruggen, richting viaduct onder de A10.

Vanaf de tweede brug ziet u aan uw linkerhand de jachthaven De Ouwe Helling.

Na de tweede brug staat, nog voor de ring A10, een informatiepaal waar is af te lezen hoeveel het veengebied in de afgelopen eeuwen is ingeklonken. Bij deze informatiepaal staat ook

QR-paaltje – Rietzanger

21. U gaat opnieuw onder de A10 door (via het minst ecologie-vriendelijk ingerichte viaduct van de hele ring), gaat over de brug over de (boezem)sloot en slaat dan, bij wandelpunt 83, rechtsaf. U loopt over het voetpad langs de bushalte, volgt het pad in een bocht naar links, loopt langs een parkeerplaats en gaat rechtsaf vóór het huizenblok. U loopt langs de huizen tot het eind van deze straat en ziet dan schuin voor u een voet-fietsbrug. U steekt deze brug over en volgt het pad in de bocht naar links.

U bent nu aangekomen op een dijk van de polder Banne Buiksloot. Deze dijk vormt de scheiding tussen twee polderpeilen. Tevens vindt u hier aan het begin van deze dijk

QR-paaltje – Lindeboom

We staan op een aangelegd dijkje om de sloten rond de bebouwing van Banne Buiksloot te scheiden van de wateren rond de Nieuwe Gouw. Langs de dijk liggen grasstroken, die extensief gemaaid worden. De grond is voedselrijk en vochtig, een goede omgeving voor de noordse woelmuis.

22. U loopt over dit dijkje en neemt de eerste voet- en fietsbrug rechtsaf en volgt het pad tot het eind, voor en rechts van u ziet u dan sportvelden. Hier slaat u linksaf en volgt dit brede voet- en fietspad (auto te gast) langs de sportvelden. Dit pad heet het Vikingpad en loopt langs de Nieuwe Gouw en de Kadoelerbreek en verder tot in het Buiksloterbreekpark. U blijft op dit pad, gaat de brug over en blijft het Vikingpad volgen.

Rechts van u loopt de Nieuwe Gouw met de oeverlanden. De Nieuwe Gouw is net als Het Twiske een oeroude veenstroom.

Links van u ziet u een aantal maneges. Deze zijn elders in Noord begonnen, vaak vanuit bewonersinitiatief, en uiteindelijk verplaatst naar de Kadoelerscheg.

23. Om op het Vikingpad te blijven volgt u na de maneges het pad in een bocht naar links. U ziet rechts voor u een viaduct onder de IJdoornlaan door. Hier gaat u rechtsaf, u loopt onderdoor het viaduct. Na het viaduct loopt u meteen rechts het fietspad, het Vikingpad, weer op.

U vindt hier een uitwijkheuvel met op de top een bankje van waaruit u, ook als het riet hoog is, een fraai uitzicht hebt op de Kadoelerbreek en de oevers. Naast de heuvel staat een bijenheuvel met een infobord. Hier staat ook

QR-paaltje – IJsvogel

24. U volgt het Vikingpad en komt langs een (bloemen)weide, ook wel Konijnenveld of Kadoelerduin genoemd. Het is een honden-losloopgebied. Bij een van de bankjes, op de hoogte van een bijenheuvel staat

QR-paaltje - Konijn

25. U volgt het Vikingpad tot de tweede brug naar links, links ziet u het verzorgingshuis Eduard Douwes Dekker. U steekt deze brug over en komt op het Barkpad. Een eindje voorbij de brug, bij het watertappunt, staat

QR-paaltje – Lantaarntje

We staan aan de rand van het Buiksloterbreekpark, een rest van een oude dijkdoorbraak waar later een waterrijk park is gemaakt. Er is bewust gekozen om het park een natuurlijke uitstraling te geven, er zijn flink wat inheemse maar ook uitheemse soorten planten geplant. In het park wemelt het van de vogels en de paden zijn spannend kronkelend aangelegd. De vegetatie wordt weinig gemaaid en de bomen kunnen ongestoord groeien. Op de vegetatie zijn vele soorten insecten waar te nemen en in het water is de baars te zien en vinden veel watervogels hun domicilie.

26. U loopt terug naar de brug en gaat voor de brug links het Buiksloterbreekpark in. In het park houdt u links aan tot u bij een brug komt. U steekt de brug over en slaat rechtsaf. U bent nu weer op het Vikingpad. U volgt het pad nu met aan uw rechterhand de Buiksloterbreek en aan uw linkerhand huizen gebouwd rond een soort hofjes en verderop de Buiksloterdijk.

De Buiksloterbreek is, net als de Kadoelerbreek en de Wilmkebreek, ontstaan door dijkdoorbraken in de 16e eeuw en eerder. Buiksloterbreek en Wilmkebreek zijn later drooggelegd. In de jaren '90 van de vorige eeuw is door Stadsdeel Amsterdam-Noord een prijsvraag uitgeschreven voor woningbouw in een deel van het hier aangelegde park. Deze prijsvraag is gewonnen door Ashok Bhalotra met het plan 'Keek op de Breek'. Dat plan is hier gerealiseerd.

27. Als u terug bent bij de brug bij het verzorgingshuis Eduard Douwes Dekker loopt u schuin rechtdoor links omhoog de Buiksloterdijk op en volgt deze tot het gemaal. Naast het oude gemaal, nu het Concertgemaal, staat het nieuwe gemaal aan de Kadoelerbreek. Hier vindt u naast een informatiebord van het Hoogheemraadschap

QR-paaltje – Groot Hoefblad

De Buiksloterdijk verandert hier van naam en wordt Landsmeerderdijk. De oorspronkelijke dijk, de Waterlandse Zeedijk, met achtereenvolgens de namen Buiksloterdijk, Landsmeerderdijk en Oostzanerdijk is aangelegd op een stroomrug in het Oer-IJ. Dit verklaart ook het beloop van de dijk.

28. U vervolgt uw weg op de Landsmeerderdijk. U laat de Kadoelenweg rechts liggen en loopt verder over de Landsmeerderdijk.

Rechts staat op de hoek een klein complex defensiewoningen uit de tijd dat het hier militair terrein was. Links langs de dijk liggen hier nog wat scheepswerfjes in het Zijkanaal I. Vroeger was het langs de dijk veel drukker met scheepsbouw-activiteiten.

Aan uw rechterhand ligt een nieuwbouwuurtje, Klein Kadoelen. Oorspronkelijk lag hier een kruitmagazijn van defensie. Daarna is het gebied jarenlang in gebruik geweest bij een machinefabriek van het bedrijf Kiekens. Nadat de machinefabriek was vertrokken is het complex gekraakt geweest en heeft het dienst gedaan als culturele broedplaats, Villa Kiekens genaamd. De meeste krakers zijn naar een vervangend terrein verkast en Klein Kadoelen werd op dit terrein gebouwd.

29. U vervolgt uw weg over de dijk en ziet aan uw rechterhand de Wilmkebreepolder.

Vanaf het bankje op de dijk heeft U prachtig zicht op de laatste agrarische polder binnen de ring van Amsterdam. Op de website Wilmkebreek.nl vindt u uitgebreide informatie over deze polder. Hier staat

QR-paaltje – Kievit

De oude dijk langs het IJ was in 1406 bij Kadoelen weer eens doorgebroken en op last van graaf Willem hersteld in 1410. Bij latere dijkdoorbraken is bijna al het veen uitgespoeld en is de (zee)kleibodem overgebleven. De dijk is verder landinwaarts hersteld en het ontstane meertje werd de Wilmkebreek genoemd. De Wilmkebreepolder is tussen 1633 en 1636 drooggemalen. De polder is altijd agrarisch gebruikt en de grond is ongeroerd, het oorspronkelijke slotenpatroon bestaat nog steeds.

30. Hierna vervolgt u uw weg over de dijk, slaat linksaf bij het eind van het kanaal en loopt u door tot u weer bent aanbeland bij het begin van de wandeling op de Appelweg.

Einde wandeling A.